

Kennis- en Innovatieagenda Creatieve Industrie

Uitdaging en ambitie

Als TKI van de Topsector Creatieve Industrie bouwt CLICKNL de komende jaren verder aan het realiseren van impact van de creatieve industrie. Daartoe worden nieuwe verbindingen gelegd en wordt er gewerkt aan duurzame netwerken en publiek-private allianties. CLICKNL opereert in de driehoek overheid-bedrijfsleven-kennisinstellingen en zet de komende twee jaar sterk in op het realiseren van grote, sector-overstijgende publiek-private samenwerkingsverbanden. In deze netwerken werken onderzoekers en het bedrijfsleven samen aan onderzoeksprojecten die moeten zorgen voor een betere concurrentiepositie van de Nederlandse economie.

De ambitie van CLICKNL is om oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen te realiseren en de concurrentiekracht van de Nederlandse creatieve industrie te versterken. Dit gebeurt enerzijds door de kennisbasis voor de sector te versterken en anderzijds door samenwerking aan te gaan met andere topsectoren. Samen met haar partners uit de gouden driehoek zet CLICKNL in op onderzoeks- en innovatieprogramma's die cross-sectorale kennis mogelijk maken en interdisciplinair onderzoek ondersteunen.

Gezamenlijk investeren het bedrijfsleven, kennisinstellingen en de overheid in de contractperiode 2016-2017 ruim €84 miljoen in het versterken van de kennisbasis van de creatieve industrie. Ruim de helft, €49 miljoen, bestaat uit PPS-en waarin bedrijven en kennisinstellingen met elkaar samenwerken, gestimuleerd en ondersteund door diverse calls en regelingen vanuit de overheid. Daarnaast investeert de overheid in deze periode €32 miljoen in het versterken van de infrastructuur van de sector. Andere topsectoren investeren tenslotte nog eens €3 miljoen in gezamenlijke cross-overs.

Kennis- en Innovatieagenda 2016-2019

Vanuit haar ambitie geeft CLICKNL de prioriteit aan onderzoek en innovatie gericht op drie maatschappelijke uitdagingen:

- (1) Inclusieve en innovatieve samenleving;
- (2) Duurzame energie en circulaire economie;
- (3) Langer gezonder leven.

Om oplossingen voor deze maatschappelijke uitdagingen aan te dragen richt CLICKNL het onderzoek op een aantal themagebieden waarin de creatieve industrie waarde toevoegt op basis van haar specifieke expertises en competenties: *Smart Society*, *Creative Futures*, *Redefining Innovation*, *User Impact* en *Business Transformation*.

Smart Society

Intelligente technologie draagt bij aan een duurzame samenleving waarin mensen gezond kunnen participeren. Door combinaties van sensoren en data op een specifieke manier te gebruiken ontstaan

nieuwe mogelijkheden. Het betreft steeds meer complexe product-dienstverleningssystemen. Een voorbeeld is het gebruik van lichtinterventies in een uitgaansgebied ter bevordering van de veiligheid.

Creative Futures

De veranderende samenleving vraagt om nieuwe, andere oplossingen en interventies. *Creative Futures* gaat over de bijdrage van de creatieve industrie aan het verkennen, bevorderen en creëren van nieuwe toepassingen en vernieuwende systemen voor onze toekomstige samenleving door *design thinking* en ontwerpend onderzoek. Ontwerpers komen los van de onzichtbare dwang van bestaande paradigma's en richten hun onconventionele blik op noodzakelijke oplossingen. Zo dragen ontwerpers bij aan nieuwe vervoerssystemen, nieuwe vormen van ouderdagsvoorziening en nieuwe content-toepassingen voor mobiele netwerken. Een voorbeeld is de bijdrage van kennis over gedragsverandering uit de creatieve industrie die toegepast wordt bij het opzetten van een nieuw, duurzaam energiesysteem.

Redefining Innovation

De toepassing van creatief ontwerp speelt in innovatieprocessen een steeds belangrijkere rol. Hoe kunnen we deze kracht van de creatieve industrie verder versterken en inzetten voor andere topsectoren en voor de samenleving? De creatieve sector wil de hefboom zijn voor innovatie in andere sectoren. Het gaat daarbij om ontwerp-kennis en -skills en om het goed laten aansluiten van nieuwe producten, diensten, systemen en toepassingen bij doelgroepen en gebruikers. Een voorbeeld is een *urban game*, waarin op een interactieve manier bewoners en bedrijven worden te betrokken bij het ruimtelijk ontwerp en de stedelijke ontwikkeling.

User Impact

De creatieve industrie onderscheidt zich van andere industrieën door haar focus op de gebruiker en de expertise om gebruikers aan te spreken, te mobiliseren en te fascineren. Concepten als *user centred design*, *customer journeys*, *user experiences* en *personalisation* zijn randvoorwaardelijk om de impact van product, proces, dienst of systeem op de gebruiker te verkennen. Een voorbeeld is de toepassing van *Virtual Reality* bij de reconstructie van kwetsbare erfgoedobjecten.

Business Transformation

De wijze waarop de creatieve industrie waarde creëert voor de samenleving verandert. Er is een trend gaande dat grote bedrijven kleiner worden en kleine bedrijven talrijker. Kleine bedrijven werken vooral kort-cyclisch: ze reageren direct op kansen van het moment en plannen nauwelijks vooruit. Voor de bevordering van innovatie in de sector is samenwerken noodzakelijk om schaalgrootte en slagkracht te ontwikkelen en een gestructureerde en degelijke kennisinfrastructuur te realiseren. Business Transformation onderzoekt hoe de business-modellen van de creatieve industrie hierop aangepast kunnen worden.

Cross-sectorale samenwerking

Samen met haar partners zet CLICKNL in op onderzoeks- en innovatieprogramma's die cross-sectorale kennis mogelijk maken en interdisciplinair onderzoek ondersteunen. Dit is cruciaal om oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen en innovatie te realiseren. De samenwerking tussen de creatieve industrie en andere topsectoren worden onder meer via een aantal cross-overprogramma's aangejaagd. Daarnaast zijn er onderzoeksprogramma's en stimuleringsprogramma's. Verschillende programma's bestrijken het hele spectrum van innovatie naar cross-sectorale kennis: van kortlopende projecten met het MKB en ZZP-ers naar grote, langlopende PPS-en.

Cross-overprogramma's

De toegevoegde waarde van de creatieve industrie komt tot volle wasdom wanneer de verbinding met andere sectoren wordt gemaakt via zogenaemde cross-overs. Samenwerking met andere (top)sectoren leidt eerder tot oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen en innovatie. Op dit moment zijn er cross-overs met de zorgsector (Create Health), met de energiesector (Create Energy), met de maakindustrie (Smart Industry / High Tech), met de detailhandel (Smart Retail – De Nieuwe Winkelstraat) en met kunst en cultuur (Smart Culture).

Onderzoeksprogramma's

CLICKNL ambieert zowel langjarige, grootschalige onderzoeks- en innovatieprogramma's als kortlopend onderzoek. CIRCO en CRISP zijn beide voorbeelden van langjarige programma's waarbinnen ook kortlopende projecten mogelijk zijn. CIRCO – *creating business through circular design* – versnelt de ontwikkeling naar een circulaire economie, met design als motor. Design for Consequences (Crisp 2.0) richt zich op (on)voorzien en (on)verwachte gevolgen van ontwerpinterventies. Door webwinkels verandert bijvoorbeeld ons koopgedrag en verdwijnen winkelstraten; door de mobiele telefoon gaan we anders om met afspraken en privacy.

Strategische PPS-en

Met diverse stimuleringsprogramma's krijgen business en innovatie een boost. Voorbeelden van stimuleringsprogramma's zijn onder meer:

- Growing Games – bevordert duurzame groei van de Nederlandse applied-gamingsector en ondersteunt de toepassingsmogelijkheden van applied games.
- Open-House – een innovatie- en business accelerator voor de event-, dance- en muziekindustrie. Innovatieve startups en bedrijven worden gekoppeld aan toonaangevende festivals om (gebruikers)ervaring op te doen en publiciteit te genereren.

Verbinding met de Nationale wetenschapsagenda (NWA)

De Kennis- en Innovatieagenda van de Creatieve Industrie legt verbinding met een groot aantal vragen voor de Nationale Wetenschapsagenda. Zo zijn vanuit het thema Smart Society bijvoorbeeld vragen van belang als: Op welke wijze kunnen *smart textiles* gebruikt worden om fysieke functies te monitoren? Hoe kunnen kunst en cultuur inspelen op de transitie richting de *smart society* en wat is het belang van culturele waarden? Hoe komt een *smart and sustainable* modeproductiesysteem tot stand, waar ook de klant onderdeel van is? Op welke wijze kunnen gecollecteerde big data binnen smart systems gebruikt worden ten bate van burgerschap en democratie, bijvoorbeeld in de context van nieuws- en informatiediensten? Een actuele vraag in het kader van creatief ontwerp is bijvoorbeeld: hoe kan het ontwerpproces voor nieuwe productieprocessen (zoals 3D printen) beter ondersteund worden? In de NWA komt user impact ook ruim aan bod in bijvoorbeeld de vragen: hoe kan technologie ingezet worden zodat het door gebruikers als betekenisvol wordt ervaren? Hoe kunnen gebruikers van innovaties het beste bijdragen aan de ontwikkeling van nieuwe technologieën, producten en diensten?

Website

De volledige Kennis- en Innovatieagenda van de Creatieve Industrie is beschikbaar op:

<http://www.clicknl.nl/research-en-innovatieagenda>

Thema's	Maatschappelijke uitdagingen	Cross-sectoraal	Strategische Publiek-Private (PPS) programma's
Smart Society	Gezondheid, demografische veranderingen en welzijn	Create Health (LSH)	CRISP
Redefining Innovation	Inclusieve en innovatieve samenleving	Smart Industry (HTSM)	NICAS
Creative Futures	Veilige, duurzame en schone energie	Create Energy (Energie)	Open House
User Impact			Growing Games